

IZHAJA VSAKI DAN
tudi ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj
Povsemne številke se prodajajo po 3 evr., (6 stotink)
v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici,
Kranju, St. Petru, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu,
Ajdovščini, Postojni, Dornbergu, Solkanu itd.
CENE OGLASOV se računajo po vrstah (široke 73 mm, visoke
2 1/2 mm); za trgovinske in obrtne oglase po 20 stotink;
za osmrtnice, zahvale, poslanice, oglase denarnih zavodov
po 50 stot. Za oglaševanje v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vanka na-
daljina vrsta K 2. Mali oglasi po 3 stot. beseda, najmanj pa
10 stot. — Oglase sprejema „Inseratni oddelek uprave
Edinosti“ — Plačuje se izključno le upravi Edinosti.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

za vse leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K —, na
naročbe brez doposlane naročnine, se uprava ne ozira.
Naročnina za redniško izdajo „Edinosti“ stane: celoletno K 20, pol leta 2-60
Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepravilna
pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo.
Naročnino, oglaševanje in reklamacije je pošiljati na upravo lista.
UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18 (Narodni dom).
Izdajatelj in odgovorni urednik STEFAN GODINA. Lastnik
konsorcijski lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcijska
lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.
Poštno-hranilnični račun št. 841-652.
Telefon št. 1157

Deželnozborske volitve na Goriškem.

Oficijelna poročila o izidu volitev v kmečkih kurijah.

Volilni okraj: Goriška okolica.

GORICA 5. (K. B.) Pri včerajšnjih de-
želnozborskih volitvah iz kmečkih občin v
volilnem okraju: goriška okolica je bilo od-
danih 2305 veljavnih glasov. Kandidatje
S. L. S. so dobili:

Miha Zega	1185,
Anton Klančič, župan v Podgori	1184,
Ivan Berbuč, profesor v p.	1150.

Od kandidatov koalicije slovensko libe-
ralne in agrarne stanke so dobili:

Oblijubek	1107
Ivan Zavanik	1083 in
Spacapan	1046 glasov.

Razpršenih glasov 24.

Izvoljena sta potemtakem (absolutna
večina znaša 1153) kandidata S. L. S.
Zega in Klančič; ožja volitev je
potrebna med Oblijubekom in Ber-
bučem.

Tolminski volilni okraj.

TOLMIN 5. (K. B.) Pri deželnozborskih
volitvah iz volilnega okraja kmečkih občin na
Tolminskem je bil kandidat S. L. S. dr.
Anton Gregorič, profesor bogoslovja in
državni poslanec, **izvoljen** s 765 glasov.

Ožja volitev je potrebna med sloven-
skim klerikalcem županom Kosmačem iz Cer-
kneja in slovenskim liberalcem, trgovcem
Juretič iz Kobariida.

Skupaj je bilo oddanih 1201 glasov ob
2017 vpravičenih volilnih.

Sežanski volilni okraj.

GORICA 5. (K. B.) Pri včerajšnjih vo-
litvah iz kmečkih občin bilo je v okraju se-
žanskem oddanih glasov:

za dr. Gustava Gregorina	784
„Josipa Štrekelja	582
„Antona Abrama	447
in Josipa Vrana	404.

Potemtakem sta **izvoljena** deželni
poslancema dr. Gregorin in Josip
Štrekelj.

Furšanske občine.

GORICA 5. (K. B.) Pri včerajšnjih vo-
litvah iz kmečkih občin v okraju gradiščan-
skem so bili izvoljeni baron Locatelli,
namestništveni tajnik Josip Gasser in dr.
Maizlik.

(Op. ured.). Glede tega okraja smo vče-
raj vsled prezgodnjega brzojavnega poročila
naznanili, da je zmaga laško-liberalna lista.
Kakor se vidi, temu ni tako, marveč je bila
izvoljena laško-klerikalna lista.

Nadvojvoda prestolonaslednik na Dunaju.

DUNAJ 5. „N. Wiener Tagblatt“ po-
roča, da se danes nadvojvoda Fran Ferdi-
nand s svojo rodbino povrne na Dunaj po
dvemesečni odsotnosti. Nadvojvoda je bival
do sedaj v St. Moricu v Švici.

Proračunski odsek poslanske zbor- nice.

DUNAJ 5. Proračunski odsek je danes
razpravljal poglavje o obratu državnih že-
leznic.

Potres.

DUNAJ 5. Potresni aparati v central-
nem zavodu za meteorologijo in geodinamiko

so zabeležili danes zjutraj potres v daljavi
3000 km. Začetek ob 3 uri 30 min. 52 sek.
zjutraj, maksimum tresenja ob 4 ure 22 min.
Konec ob 5 uri zjutraj.

VRATISLAVA 5. Potresna opazovalnica
je danes ob 3. uri 13 min. 49 sek. zjutraj
zabeležila močan potres v daljavi kakih 1050
km. Konec tresenja ob 5. uri 30 min.

Tovarna za pohištvo pogorela.

DUNAJ 5. V veliki tovarni za pohištvo
tvrdke Josipa in Julija Hermann v XIII.
okraju je danes zjutraj nastal požar, ki je
trajal do poludne ter upepelil vso tovarno,
izvzemši nekoliko postranskih poslopij. Denar
in knjige so rešili. Skladišče lesa, ki je blizu
tovarne, so le z velikim naporom rešili. Škode
je najmanj pol milijona kron. Pri gašenju je
bilo ranjeno osem gasilcev. Ta požar je bil
eden največjih, kar je bilo v zadnjih letih na
Dunaju.

Tisza pri cesarju.

DUNAJ 5. Cesar je vsprejel v avdienci
bivšega ministerskega predsednika Štefana
Tiszo.

Nemški državni zbor.

BEROLIN 5. Zbornica je nadaljevala
razpravo o proračunu državnega urada zano-
tranje stvari.

Angleški kralj.

LONDON 5. Kralj Edvard je odpotoval
v Biarritz.

PARIZ 5. Semkaj je dospel angleški
kralj.

Angleška banka.

LONDON 5. Angleška banka je znižala
diskont na 3 1/2 od sto.

Požar v rudniku.

LONDON 5. V premogovniku Hamsteadu
blizu Birminghama je nastal ogenj. 22 rudar-
jev je zaprtih v rovu.

Japonsko-kitajski spor.

LONDON 5. „Daily Telegraph“ poroča
iz Tokija: Kitajska ni na noto Japonske
glede zaplembe parnika „Katsumaru“ odgo-
vorila negativno, ampak se opravičuje in
ponuja odškodnino. Toda v Tokiju menijo,
da ni to dovolj.

„Morning Post“ poroča iz Šangaja:
Razmere med Kitajsko in Japonsko so vsled
zaplembe parnika „Katsumaru“ zelo napete.
Japonska izjavlja, da bo smatrala vedenje
Kitajske kakor casus belli, ako ne stavi
parnika na svobodo.

TOKIO 5. Unanji urad je objavil na-
stopno noto: Japonska vlada ni poslala radi
zaplembe parnika „Katsumaru“ ultimatumu,
niti je žugala. Mi zaupamo v dobro voljo
kitajske vlade; nadejamo se, da pusti na
svobodo parnik, da izrazi svoje obžalovanje
radi dogodka in plača odškodnino.

ŠANGAJ 5. Spor radi zaplembe japo-
nskega parnika „Katsumaru“ postaja čimdalje
bolj resen. Ne glede na postopanje Portugalske,
ker je bila ladja zaplenjena baje v vo-
dah otoka Macao, zahteva Japonska takojšnjo
zadoščenje. Odklonila je ponudbo, naj bi se ta
slučaj skupaj preiskovalo, ker je Kitajska v
mirnih časih izvršila boj čin. Kitajski častniki
in vojski so s silo prišli na parnik ter sneli
japonsko zastavo. Japonska vlada je ukazala
svojemu diplomatskemu zastopniku, naj po-
stopa z vso strogostjo, ako se ne izpusti par-
nik v Cantonu takoj na svobodo, in naj prosi
kitajsko vlado oproščenja radi žaljenja ja-
panske zastave ter kaznuje dotične kitajske
častnike.

Gledališče pogorelo.

WEININGEN 5. Dvorno gledališče je
popolnoma pogorelo, le zidovi stoje še po

koncu. Ob 1 in pol uri je bila v gledališču
končana poskušnja, ob 2 in pol je bila zgradba
že v ognju. Sodi se, da je nastal ogenj v pri-
zemlju, kjer se nahajajo kuršča. Priprave in
garderobe so večinoma rešili, toda vse je zelo
poškodovano. Veči del dragocene knjižnice je
zgorel. Ob 5. uri popoldne ni bil požar še
pogašen. Ničesar ni znano, da bil k lo po-
nesrečil.

Amerika proti anarhistom.

WASHINGTON 4. Minister za trgovino
je ukazal vsem uradnikom naseljevalnih ura-
dov, da se sporazumejo s policijskimi oblast-
njami in z detektivi ter da si zagotovijo nji-
hovo sodelovanje, kako bi se dežela osvobo-
dila od inozemskih anarhistov in zločincev, ki
se jih zamore na temelju zakona o naselje-
vanju izgnati iz dežele.

LONDON 4. „Daily News“ javlja, da so
v Čikagu sklenili izgnati vse znane anarhiste
in da bodo odslej povsem strogo postopali
proti njim. Radi blagega postopanja postal
je Čikago pravo gnezdo anarhistov. Areto-
vali so že 300 anarhistov. Od sedaj naprej
bo policija strogo cenzurirala revolucionarne
spise in govore.

Dementi glede potovanja srbskega kralja.

BELIGRAD 5. Na merodajnem mestu
označajo kakor popolnoma izmišljeno vest iz
Petrograda, ki se jo po „Berl. Tagblattu“
priobčilo tudi drugi inozemski listi, češ, da obišče
srbski kralj tekom tega meseca ruskega carja
v Carskem selu, kjer da ostane več dni. O
potovanju kraljevem v inozemstvo ni doslej
odločeno še ničesar.

Kruh se podraži? Cene žita rastejo; v
Avstriji so v zadnjih dneh poskočile cene žitu
za 20 do 30 stotink pri 50 kg. V Budim-
pešti je cena žitu za april poskočila za 30 do
35 stotink.

Španska kraljeva dvojica.

MADRID 5. Kralj, kraljica in princ Astur-
ski so danes predpoludne dospeli iz Seville.
Na kolodvoru jih je pozdravila kraljica-mati,
členi kraljeve rodbine in ministerstva.

Ogrska poslanska zbornica.

Budimpešta 5. Na današnjo sejo je
prišlo tudi več hrvatskih poslancev. Zbornica
je nadaljevala debato o predlogu posl. Nagyja
glede revizije poslovnika.

Posl. Buza (stranka neodvisnosti) je za-
govarjal predlog, izlasti z ozirom na nevarnost
obstrukcije od strani Hrvatov. (Klici pri disi-
dntih: Vi ste nam naščuvali Hrvate na vrat!)
Buza: Kdo je to storil, to vam bo znal bolje
povedati posl. Polonyi.

Posl. Polonyi se je v osebni stvari zava-
roval proti trditvi posl. Buze. Očrtal je zgo-
dovino reške resolucije, izjavivši, da se je s
Supilom in tovariši pogajal izključno Fran
Košt. Govorniku se je poverilo, da dogovori
konferenco z dalmatinskimi in hrvatskimi po-
slanci. Grof Julij Andrassy in baron Banffy
sta bila jedina, ki sta se izrekla proti tej konfe-
renci. A nameravalo se je celo prirediti Hrvat-
skim in dalmatinskim poslancem slovesen vspre-
jem v Budimpešti. Do konference pa ni po-
zneje prišlo. Govornik se je skliceval na Supila,
ki zamore ta dejstva potrditi.

Posl. Buza je pripomnil v osebni stvari:
Jemljem na znanje, da nam tudi Polonyi ni
naščuval Hrvatov na vrat! Potem nam jih je
pa vrag naščuval! (Velik nemir.)

Predsednik je pozval posl. Buza na red.
Posl. Supilo je hotel v osebni stvari
govoriti hrvatski. Od vseh strani so mu kli-
cali: Govorite madjarski! V nemiru, ki je

„Ali peljejo čoln, kaj?“ je zavpil Luka.
„Ti si dečko, Luka! Potegni ga na
breg!“ je kričal eden kazakov.

Ne da bi počakal na čoln, se je pri-
čel Lukaška slačiti, umaknil pa ni očesa
od svojega plena.

„Počakaj, Nazarka pelje čoln!“ je za-
klical narednik.

„Bedak! Lahko je živ! Potuhnil se
je! Vzemí kindžal,“ je zavpil drug kazak.

„Ne čenčaj!“ je vzkliknil Luka in po-
tegnil dol hlače. Urno se je slekel, se
prekrižal, s skokom planil v vodo, da je
visoko plusknila, in v krepkih sunkih, vi-
soko vzdigujoč hrbet iz vode, je pričel re-
zati deroči Terek proti sipini. Trop kaza-
kov se je glasno pomenkoval na bregu,
vedno jih je govorilo po več hkratu. Trije
so odjezdili patroljirat. Čoln se je prikazal
izza ovinka.

Lukaška je zlezal na prod, se sklonil
k trupu in ga obrnil dvakrat. „Popolnoma
je mrtev!“ je zaklical tovarišem.

Čečenec je bil ustreljen v glavo. Na
sebi je imel modre hlače; srajco, čerkesko,
puško in kindžal je imel privezan na
hrbet. Vrh vsega je bila privezana velika
veja, ki je bila premočila spočetka Lukaško.
(Dalje.)

trajal več časa, se niso razumele besede posl.
Supila, ki je govoril hrvatski. Ker se nemir
vzlic temu, da je predsednik zvonil in prosil
za mir, ni poлегel, je prekinil sejo za deset
minut.

Po pavzi je predsednik Justh izjavil, da
ima posl. Supilo pravico govoriti hrvatski,
prosi ga pa, naj govori madjarski ali pa naj
svoja izvajanja odgodi do jutri, ker ni pre-
zidičalnega tolmača radi delegacij še v Budim-
pešti.

Posl. Supilo je pričel govoriti hrvatski,
(Viharni klici: Govorite madjarski!)

Predsednik: Prosim Vas vendar, da me
poslušate, ker ne razumem, če govorite hr-
vatski.

Posl. Supilo je pripomnil madjarski, da
ni v zakonu o tolmaču nohene besede.

Predsednik: Poslovnika pa ni možno dru-
gače uporabljati.

Na to se je posl. Supilo usedel.

Minister Košut je najodločneje izjavil, da
se ni glede reške resolucije z nobenim pogaj-
alom oziroma sklenil kake dogovore. Dejstvo je
le, da so mu nekateri gospodje iz Hrvatske
in Dalmacije pisмено poslali nekatere punkta-
cije. Res je, da je bil on, ki si je najbolj pri-
zadeval, da bi prišlo s Hrvati do prijateljskega
razmerja.

Govornik je za izvedbo ogrsko-hrvatske
nagodbe v zmislu svobode in pospeševanja
hrvatskih interesov. Hrvatje so izjavili, da so
prijatelji Ogrske, o tem pa mi niso podali ni-
kakakega dokaza. Govornik je skušal urediti s
Hrvati prijateljsko in bratsko razmerje, ven-
dar se je v teh gospodih motil. V bodoče
se bo čuval, da ne zapade več v tako
zmoto.

Za Košutom je govorilo še več govorni-
kov narodnosti proti reviziji poslovnika, nakar
je bila razprava zaključena. Prihodnja seja
jutri.

Madjarska blaznost.

Budimpeštanski list „Pesti Hirlap“ je
priobčil te dni z ozirom na hrvatsko-ogrski
spor članek, ki je tako značilen za psiholo-
gijo madjarske duše, da je vredno, da ga
ponatisnemo tu dobesedno. Članek se glasi:

„Ako se Hrvatov ne more prepričati, se
jih mora ukrotiti. Ako se Hrvatska neče
podrediti ogrskim zakonom, treba jo
podjarmiti. Ako Ogrska ne more razviti
nikake energije nasproti puntarskim Hrvatom,
potem pa Ogrska tudi ne more zahtevati, da
bi jo kdo smatral resno.

Privatne osebe se morejo med seboj po-
gajati in konferirati, država pa ima le odlo-
čati. Z vso energijo in močjo ogrske države
treba napraviti red na Hrvatskem. Kar so
mnoge „konference“ pokvarile, to treba po-
praviti z vso strogostjo zakona in avtorite-
teto moči.

Ogrska vlada in hrvatski ban sta posku-
sila z novimi volitvami. S tem pa ne dosežeta
nikakih uspehov. Hrvatsko-ogrskega vprašanja
tudi ni možno rešiti na ta način. Tam doli v
Hrvatski vlada danes že direkten punt proti
državnopravni avtoriteti Ogrske, a upora ni
možno udušiti drugače, nego z močjo in če
potrebno, tudi z nasiljem. Z ustavnimi sred-
stvi se v Hrvatski ne more več delati. Parla-
mentarno orožje sodi le v roko naroda, ki je
dovolj inteligenten, da je zna rabiti. Dejstva
pa so dokazala, da Hrvatska poli-
tično ni še dovolj zrela!

Zalostna dolžnost je prorokovanje ne-
prijetnih stvari. Vendar moramo prorokovati,
da bo imela Ogrska s Hrvati še
krvave spopade in si bo morala
z orožjem vnovič priboriti Hr-
vatsko!! Zahtevamo od vlade, naj odredi,
da bodo na Hrvatskem in na Reki trajno
dislocirani madjarski polki. Hrvatje naj vi-
dijo sedaj v mirnih časih, kaj jih čaka, ako
ne bodo hoteli pripoznavati ogrskih zakonov
in pravic ogrskega državnega jezika!

Z novim saborom ne bo mogel ban isto-
tako ničesar začeti, kakor ni mogel s starim.
Kaj naj stori torej? Ali naj zopet razpiše
volitve? Tudi s tem ne bi veliko dosegel. Na
Hrvatskem naj se jednostavno — ne raz-
pišejo več nobene volitve! Ni
brezpogojno potrebno, da v Zagrebu zboruje
sabor. Zakone treba spoľnjevati le nas-
proti narodu, ki sam respektira zakone!!
Čim se v Hrvatski ne more ustavno vladati,
se pa mora vladati brez ustave! Na Hr-
vatskem se bo vladalo tako kakor v okupir-
anih pokrajinah. Ljudstvo bo imelo koristi od
tega, ako bo spoznavalo blagodati kulture.
Pred vsem pa bi se morali vopostaviti odno-
šaji, kakor so vladali pred letom 1868. Ko-
mitati Virovitica, Sirmija in Požega naj se
„patrijirajo“ zopet k Ogrski. (!) Ti komitati so
bili leta 1868 lahkomisljeno podeljeni Hrvatski.
Začeti se mora slednjič z madjarizira-
njem tudi na Hrvatskem! Tudi
kralju ogrskemu je v dolžnost, da omo-

PODLISTEK.

25

KAZAKI.

Kavkaška povest. — Grof LEV N. TOLSTOJ.

„Da, stric, ti nisi videl ničesar, jaz pa
sem ubil divjačino,“ je dejal Lukaška;
spustil je petelina in vstal, nenaravno
mirno.

Starec, ki je ostro vpiral oči v da-
ljava, je motril zdaj razločno vidni, belo-
bleščeči hrbet mrtveca, okoli katerega je
plal Terek.

„Z deblo na hrbtu je priplaval. Jaz
sem ga zagledal. Poglej tja! Tam! V
modrih hlačah, puške nima... Vidiš, kaj?“
je govoril Luka.

„Kako ne bom videl!“ je z občutkom
rekel starec in nekaj resnega in strogega
se je pokazalo v njegovem obličju.

„Sedel sem tako in gledal... kaj je
tam črnega na onem bregu? Zapazil sem
ga že tam; prav kakor da je prišel člo-
vek in pal v vodo. Kako čudno! Pa deblo,
močno deblo plava, a ne plava navzdol,

ampak počez je reže. Glej, izpod njega se
pokazuje glava. Kako čudno! Jaz sem se
premaknil, iz bičevja nisem videl; vzdig-
nil sem slaso, a ta mrcina me je go-
tovo slišala; zlezel je na prod in se ogle-
daval. „Motiš se“, si mislim jaz, ne uideš
mi. Čim je zlezel vun, se je ogledaval.
(Oh, za vrat me je kar davilo!) Pripravil
sem puško, ne ganim se, čakam. Ostal je
in ostal, potem je zopet zaplaval in, kakor
je priplaval na mesečino, pa sem videl
njegov hrbet. „V imenu Očeta in Sina in
Svetega Duha.“ Gledal sem skoz dim, tam
je brcal. Zastokal je, ali pa se mi je tako
zdelo. No, slava Tebi, Gospod, sem si mi-
slil, ubil sem ga! A ko ga je zaneslo na
prod, je bilo vse očitno; hotel je vstati,
a ni imel moči. Otepal je nekaj časa in
potem se je iztegnil. Čisto vse sem videl.
Vidiš, ne gane se; gotovo je crknil. Ka-
zaka sta tekla v kordon, da bi drugi ne
ušli.“

„Take si ga torej!“ je rekel starec.
„Daleč, brat, bo zdaj...“ In zopet je za-
lostno zmajal z glavo.

V tem trenutku so se zaslišali kazaki,
ki so prihajali po bregu peš in na konjih,
med glasnim govorjenjem in pokanjem
trstov.

goči madjariziranje!! Ako Hrvatje nočejo sami uvideti, da poleg Ogrske ne morejo tvoriti nikake samostojne države, ampak le podrejeno provincijo, potem se jih mora z orožjem prepričati o tem!!

Taki so izbruh madjarske duše v listu „Pesti Hirlap“. Morda bi menil kdo, da se ne treba ozirati na to in šteti v greh narodu, kar piše kakov politični norec. Res je sicer: tu govori politična blaznost! Ali list „Pesti Hirlap“ je mnogo čitan in uvažen list, ki stoji — to moramo posebno poudariti — izven strank. Ravno zato pa moremo reči, da čustvo in mišljenje, ki prihaja tu do izraza, ni svojstvo le kake posamične stranke, ampak tu vidimo duševno razpoloženje skupnosti. V članku „Pesti Hirlap“ se zrcali madjarska duša. Blaznost je to, ali kumulativna blaznost, volja madjarske mase; to ni strankarska, to je narodna blaznost. Tu ni govoril posamičen strankarski fanatik, to so pojavi madjarskega šovinizma, ki preko cinizma in brutalnosti seže do — bestialnosti.

„Pesti Hirlap“ zahteva: podjarmljenje, nasilno ukrotenje, brezobzirno energijo, uveljavljanje moči ogrske države, strogo zakon, avtoriteto države kakor diktatorico, protustavna, torej nezakonita sredstva, kravo priporočeno Hrvatke, nasilno madjarizacijo Hrvatke, v službo katere se ima postaviti tudi — to je višek vsega — tudi vladar! Isti vladar, ki je sankcioniral zakone, torej tudi nagodbo, ki določa, da je hrvatska država v zvezi z državo Ogrsko, ne pa v podrejenosti — isti vladar naj pomaga zanikati zakone, ki jih je sam sankcioniral!! Ako ta zahteva ne pomenja blaznosti, potem sploh ne vemo, kaj je blaznost.

In tako motivira „Pesti Hirlap“ zahtevo, naj za Hrvatsko ne veljajo državni in ustavni zakoni?! Tudi v tem se izraža blaznost: v imenu zakona, ki ga baje Hrvatje ne respektirajo, zahteva, naj ne velja zakon!!

A konec vsem koncem v teh madjarskih zahtevah je, naj se posamične županije enostavno odtržejo od Hrvatke in uveljavijo Ogrski in Hrvatsko naj si Ogrska pripori z orožjem, s krvjo!!

Madjarska duša je bolna, je v patološkem stanju. Drugače ne bi stavila zahtev, ki bi — ako bi se le skušalo uresničiti jih — dovedle do katastrofalnih dogodkov za Madjare same!

Blaznost je nadalje v tem, da madjarski list zahteva vsa nasilja proti Hrvatom v imenu — kulture. Narod, ki mu še danes na vseh straneh sili izpod kože azijsko barbarstvo, hoče narodu, ki ima faktično svojo kulturo, svojo sijajno zgodovino in ki je bil skozi stoletja prvobornik evropske civilizacije — Madjari hočejo donesati Hrvatom blagodat kulture! To je blasfemija, to je zasmehovanje pojma kulture, ako se v nje imenu zahteva nasilje, krivico, protizakonitost, dušenje svobode in celo — kri, torej sama taka sredstva, ki se jih more posluževati le barbarstvo!

Hrvatom se ne treba plašiti pred takimi grožnjami. Te škodujejo le Madjarom samim, ker jih kompromitirajo pred vsem svetom, ker razkrivajo, kako je vsa baharija Madjarov o svojem viteztvu, svobodoljubju in zvestobi do ustavnih pravic le ena sama velika laž! Računati pa je vendar s temi grožnjami kakor simptomom razpoloženja madjarske duše.

Članek v „Pesti Hirlap“ ovaja hidrofbijo temperamenta in na tej grozni bolezn boluje ves madjarski narodni organizem!

Hrvatska.

Nemški glas o volitvah na Hrvatskem.

„Wiener Allg. Zeitung“ piše, da volitve na Hrvatskem niso ni malo iznenadile. Koalicija je sijajno zmagala. Rauchova era je izginila, uničila jo je narodna volja. Baron Rauch žuga, da tolikrat razpusti sabor, kolikor bo potrebno, da dobi unijonistično večino. To je v resnici čudno, da politik žuga s tako nasilnimi sredstvi, ki gotovo ne obrodijo nikakega sadu. Baronu Rauchu manjka politični takt. Baron Rauch kakor politik ni na svojem mestu. Položaj na Hrvatskem — zaključuje dunajski list — ni nikakor kritičen, treba je samo najti koncilijantnega politika, ki ustvari iz koalicije unijonistično večino in kriza bo rešena.

Novoizvoljeni poslanci hrvatsko-srbske koalicije

so imeli dne 4. t. m. v Zagrebu konferenco, ki jej je predsedoval poslanec Medaković. Svrha konferenci je bila: da se koalicija konstituirajo, da razpravljajo o položaju na volitvah in da zavzame stališče nasproti vprašanju revizije poslovnika v skupnem hrvatsko-ogrskem saboru. Izvolili so izvršni odbor. Predsednik je Grga Tuškan, podpredsednik dr. Mazuranić (Hrvat) in Vaso Mučević (Srb).

Glede revizije poslovnika je prepuščeno delegatom, da označijo svoje stališče, dokler se ne sestane hrvatski sabor, ki stori svoje sklepe ob tem vprašanju raznih državnopravnih posledic, kakor tudi o drugih vprašanjih. Več delegatov je že odpotovalo v Budimpešto, da v skupnem saboru označijo svoje stališče nasproti reviziji poslovnika.

Rauchove namere.

V budimpeštanskih političnih krogih se govori, da se Weckerle in Rauch nadejajo najti povod, da se hrvatski sabor odgodi. O razpuščenju ni govora. Rauch upa, da bo sa-

bor nesposoben za delovanje, oziroma da se ne bo možno z njim pogajati. Medtem se pa Weckerle ne misli več izpostavljati za Raucha. Ako se temu posreči, da se vzdrži, ne bo Weckerle imel nič proti temu, ako mu pa to ne vspe, ga tudi Weckerle ne bo držal.

Ogrska.

Volilna reforma na Ogrskem.

Iz Budimpešte javljajo: Zadnji avdienci ministra za notranje stvari grofa Andrassyja pripisuje v političnih krogih veliko važnost, to namreč, da je cesar odobril vse predloge ministra tičeče se volilne reforme.

Anarhistični atentati v Severni Ameriki.

Iz New-Yorka poročajo: Anarhist, ki je izvršil atentat na policijskega načelnika, se imenuje Lazar Auerbach in je doma iz Kišeneva. Policija je zaprla šest sokrivcev ter odkrila zaroto, ki je nameravala umoriti župana Buose.

Iz New-Yorka pa javljajo, da je Farley, katoliški nadškof new yorški, prijavil policiji, da je prejel svarilo, v katerem se mu je priobčilo, da so anarhisti sklenili njegovo smrt in da se ne bo mogel rešiti smrtne obsodbe. Tako je tudi nadškof v Baltimore, kardinal Gibbons, prejel enak opomin.

Na new yorško burzo ne pripuščajo več nobenih tujih obiskovalcev, ker so anarhisti žugali, da umore več bogatih financirjev. Vsem borzijskem okraju so policijo pomnožili. Policijski komisar, ki vodi te odredbe proti anarhistom, je prejel pismo, v katerem se mu žuga s smrtjo, ako bo to svoje delo nadejval.

Drobne politične vesti.

Potovanje cesarja Viljema. Rimski „Messaggero“ poroča, da obišče dne 2. maja cesar Viljem angleško srednjemorsko eskadro v Malti.

Potovanje srbskega kralja. Iz Dunaja javljajo: V tukajšnjih političnih krogih menijo, da vidi, da pojde srbski kralj Peter v kratkem v Petrograd obiskat ruskega carja, niso resnične, kajti ako bi se kralj sploh podal v inozemstvo, tedaj bi najprej prišel na Dunaj, kamor doslej ni prišel radi tega, ker se ni bila sklenjena trgovinska pogodba. Ruski car sploh ni vprejel, odkar je uvedena ustava, nobenega tujega vladarja in to radi neurejenih odnosov v Rusiji.

Položaj v Bolgarski. Bolgarski listi pišejo, da je stališče sedanje demokratske vlade omejeno. Povod temu je kneževa poroka, pri kateri ni bil navzoč noben član vlade, in knez tudi ni naklonjen svojemu kabinetu. Nekateri listi konstatirajo, da dela knez Ferdinand vse na svojo roko in protežira Stambulovce, kar se najbolj vidi iz zadnjih diplomatskih imenovanj. Ker ni možno, da bi prišlo do sporazuma med vlado in knezom, svetujejo listi vladi, naj odstopi, čim se knez povrne v Sofijo.

Dnevne vesti.

Imenovanje v finančni stroki. Narednik v 5. bramborskem peš-polku g. Josip Cvek je imenovan kancelistom na c. k. finančni direkciji v Trstu.

„Lavoratore“ in sporazumljenje v Istri. V notici, ki smo jo priobčili včeraj pod tem naslovom, se je vrnilo več tiskovnih pomot, ki pačijo smisel.

Stavek v začetku tretjega odstavka: „Absurdna in skrajno drzna je torej trditev, da je socijalni demokraciji na tem, da sta se obe stranki jeli približevati ena drugi“ — se ima glasiti: „... da gre socijalni demokraciji za sluga na tem itd.“

V stavku istega odstavka: „Le v vspehih naše stranke je začelo svitati v glavah Italijanov, da je zanje same vendar bolje, da se kako pogovore“ — treba čitati dogovore.

V četrtem odstavku treba čitati, da „Lavoratore“ v pozni modrijana pojasnjuje (in ne v prozi).

V petem odstavku treba čitati po poskusu tatvine na tuji duševni tatvini (in ne listnici).

Slednjič treba čitati v zadnjem odstavku: „Članek v „Lavoratoru“ torej ni principijelno nasproten italijanskim šolam na slovanskih tleh (in ne slovanskim, kakor stoji v notici po pomoti).

Prazna baharija. „Lavoratore“ je pripovedoval te dni o nekem organizacijskem potovanju, ki je je izvršil sodrug Hvastja po Dalmaciji.

„Lavoratore“ opisuje, koliko truda je stalo sodruga Hvastjo to potovanje in organiziranje. Mej drugim pripoveduje poročevalec v „Lavoratore“, da je moral rešiti sodrug govoriti kar peto jezikov. Po tem takem se je pokazal mož pravega Mezzofanti — Kardinal Mezzofanti je menda govoril in umel 58 jezikov. Sodruga Hvastja jih sicer ne zna toliko — v Dalmaciji vsaj je govoril le 5 jezikov. Ali nič ne dene. Če že ni popoln Mezzofanti, pa je vsaj mal Mezzofanti, morda le v — žepnem formatu.

Mi siromaki smo v svoji naivnosti in nevednosti verjeli raznim in tudi uradnim statistikam, ki govore, da je prebivalstvo Dalmacije po 98 odstotkih enega in istega, to je srbsko-hrvatskega jezika. Ostalo, 2 odstotka, pa so po največem delu Italijani. Mi smo menili

torej, da se daja v Dalmaciji z znanjem srbo-hrvatske in italijanske izborni izhajati, pa bilo tudi na organizacijskem trudu sodruga Hvastje.

Kar nas je poučil „Il Lavoratore“, da je to naše mnenje temeljito krivo in da narodnostnih in jezikovnih razmer v Dalmaciji kar čisto nič ne poznamo. Sodruga Hvastja se je moral posluževati kar peto jezikov in moj temi — kdor ne verjame, naj le pogleda v „Lavoratore“! — tudi črnogorskega in turškega! Mi smo — pa! Sedaj vidimo, kako ignoranti smo na polji filologije in etnografije in glede jezikovnih razmer v Dalmaciji. Mislili smo, da Črnogorci in Hercegovci, ki prihajajo v Dalmacijo, govore srbsko-hrvatski jezik, torej prav isti jezik, ki ga govori 98 odstotkov prebivalstva v Dalmaciji. Sedaj pa doznamo še le, da so to po narodnosti Črnogorci oziroma Turki, ki govorijo svoj poseben črnogorski oziroma turški jezik in da je moral sodrug Hvastja organizirati vso to mešanico s pomočjo — peto jezikov!!

Saj pravimo, človek nikdar vsega ne ve! Mi se klanjamo in se sramujemo svoje nevednosti. Seveda bo tudi zlobnih ljudi, ki bodo hoteli trditi, da je vse pripovedovanje o peto jezikih le prazna baharija, ki si jo „Lavoratore“ more privoščiti le zato, ker piše za isto italijansko publiko, ki nimajo najmedleje ideje o faktičnih razmerah v naših primorskih pokrajinah in ki se jej v tem pogledu lahko natveža vsacega in še tako kosmatega medveda!

Na vsak način treba opozoriti vlado na to filologično razkritje v „Lavoratore“, da se bo ozirala nanje ob reševanju vprašanja uradnega jezika v Dalmaciji.

Volilcem splošne kurije na Goriškem na znanje. Kakor je bilo javljeno že včeraj je razpisana ožja volitev za splošno kurijo na dan 9. t. m.

Kdor je zgubil ali zavrgel volilno legitimacijo, jo lahko dobi na c. kr. okrajnem glavarstvu do dneva pred volitvijo.

Da se prištedi volilec daljno pot na glavarstvo, bi bilo želeli, da bi volilni komisari izdajali volilne legitimacije na dan volitve v volilni dvorani, kakor je to navada drugje. V dosegu te olajšave naj se županstva takoj obrnejo na dotično c. kr. okrajno glavarstvo s prošnjo, da naj izroči vsakemu volilnemu komisarju primerno število volilnih legitimacij za dan volitve.

Ne morejo umeti položaja! Pred par dnevi smo konstatirali mi, kako Italijani justicirajo vsacega svojega rojaka, ki kaže, da nekoliko pametneje presoja položaj avstrijskih Italijanov in ne more — uvaževaje realne razmere — odobravati taktike Italijanov nasproti Slovanom v našem Primorju. Opiraje se na jeden tak konkretni slučaj piše „Omibus“:

Tudi med Italijani je pravičnih in nepristranskih mož, ki, vzvišeni nad strankarsko strastjo, vidijo, da je to blazno, da se Italijani tako bore proti Slovanom, ki so tako v Istri kakor v Trstu na svojih tleh, in da bi marveč najelementarnejša logika zahtevala od Italijanov, da žive s Slovani v miru, ter bi tako tvorili most med slovansko in latinsko civilizacijo.

Toda naravno je, da naši fanatični nasprotniki, možje vzrasli v miljeju narodnega sovraštva proti Slovanom, ne morejo nikakor umevati realnosti položaja in ne morejo jasno in pravično soditi naših bojov ter priznati, da so Slovenci in Hrvatje Trsta in Istre v opravičeni in legitimni obrambi svojih starih pravic in nimajo ni najmanjšega namena, da bi si prisvajali tla, ki so tuja last.

Gospoda naj storijo, kar sem jim izljubila, slovanski narod vendar napreduje vedno bolj. Ni je človeške moči, ki bi jih mogla zaustaviti v tem triumfalnem napredovanju. V največjem interesu Italijanov bi bilo, da se z nami sporazumejo.

To, kar pravi tu „Omibus“ na adresu Italijanov, smo jim rekli mi že nešteto krat. Ali zastoj. Italijane je zasleplila strast, zaslepljeni so po megalomaniji in zato ne vidijo, kaj se godi okoli njih, a posledica temu je, da ne umejo svojega lastnega položaja!

Mi smo uverjeni, da pride čas, ko se jim odprejo oči. Ali zapomnijo naj si: čim kasneje, tem slabše za njih!!

K štrajku v koperskem učiteljsku pišejo „Balkanu“: „Vsed sklepov deželnega zbora za Istru je c. kr. vlada ukrenila preustrojitev učiteljskega v Kopru v tem zmislu, da prenese hrvatski oddelek v Kastav, kamor sta se že preselila prva dva tečaja, in slovanski oddelek na Goriško. Tako ostane v Kopru le italijanski oddelek. S to-le preustrojitvijo odpadla tudi oni „monstrum“, da se na tem zavodu najvažnejše in najtežje predmete predava v nemškem jeziku, t. j. v jeziku, ki je skoraj vsem kandidatom učiteljskega tuj.“

Za te spremembe so znali sedanji kandidati učiteljskega in do teh sprememb bi bilo prišlo tudi prej ali slej, če se ne bi upustili v sedanje demonstracije. Ali dokler te spremembe ne nastanejo, morajo se gg. kandidati pokoravati obstoječim šolskim zakonom in predpisom, v prvi vrsti šolskemu redu in predpisani disciplini.

Mesto tega so oni pričeli na početku drugega tečaja sestavljati ostre resolucije, s katerimi izražajo svoje želje in zahteve, kakor da bi bila njim neposredno predpostav-

ljena oblast dolžna ali pooblaščenca zadovoljiti jim brez odloga.

Njihova zahteva, da se omenjene predmete predava v narodnem ali materinskem jeziku dijaka, je brezdvomno pravičena, ali tega oni ne dosežejo s svojim „mi želimo o“ „mi zahtevamo“ ali „mi hočemo“.

Kakor pravi in iskreni prijatelji naše mladine na koperskem učiteljsku priporočamo njej najtopleje, da se ogne daljnim demonstracijam — ker smo uverjeni, da se šolske oblasti ne dajo preplašiti po demonstracijah in da bi mogle za demonstrante nastati težke posledice.

Mi se svoje strani se popolnoma strinjamo z naziranjem „Balkanovega“ dopisnika in priporočamo njegov nasvet koperskim kandidatom toplo na srce.

Z naših pošt. Pišejo nam: V sredo zvečer sem bil na pošti Giuseppina, da kupim nekaj poštinih nakaznic. Zahteval sem seveda v slovanskem jeziku. Uradnik pa me je zavrnil: Cosa la vol — ich verstehe nicht! — Jaz sem ponovil svojo zahtevo v slovanskem jeziku. Ali zopet me ni umel, ali pa me ni hotel umeti. Ker pa sem nakaznice nučno potreboval, sem rekel slednjič: Anweisung. Sedaj pa sem hitro dobil zaželjene nakaznice. Na to sem zahteval še znakme. Sedaj pa se je uradnik obrnil do nekega drugega uslužbenca, ki mu je pojasnil, kaj zahtevam.

Proti takim razmeram moramo odločno protestovati. To vendar ne gre, da so v mestu, čegar prebivalstvo je po velikem delu slovensko, nameščeni našemu jeziku nevedči uradniki tudi na mestih, kjer imajo posla s strankami. Vsaj na tacih mestih bi morali biti nameščeni uradniki večti obem deželnim jezikom. Saj so javne državne institucije, kakoršnja je ravno pošta, namenjene vsemu prebivalstvu brez razlike narodnosti.

Uvedba nočnih pristojbin v lekarnah. V času od 10. ure zvečer do 6. ure jutraj je dovoljeno v lekarnah pobirati 50 stotink kakor nočno pristojbino. Te pristojbine so prosti recepti, na katerih zdravnik postavi opombo „expeditio nocturna“. E. N.

Dobitki iz srečolova na torkovem plesu v N. D., ki niso bili še dvignjeni, so na razpolago imejiteljev izžrebanih srečk do incl. sobote. Dotedaj nedvignjeni dobitki zapadejo podpornemu zakladu N. D. O.

Velikonočne razglednice družbe sv. Cirila in Metodija. Družba sv. Cirila in Metodija opozarja narodne trgovce na velikonočne razglednice. Družba dobi koncem tega meseca prav krasne Bleiweis-Vodnikove razglednice. V zalogi ima tudi mnogo pomladanskih in Gregorčičevih. Naročila naj se naslove na družbeno pisarno.

Družba sv. Cirila in Metodija prosi dotične gospode, ki imajo družbine nabiralnike v oskrbi, da blagovolijo pošiljati prispevke iz nabiralnikov naravnost na družbo, ne pa na časopise. Blagovolijo naj pošiljati redno vsak mesec, ali vsaj vsak drugi mesec in vedno pripomniti, iz katerega nabiralnika pošiljajo.

Družbi sv. Cir. in Metodija je volil v svoji oporoki rajni g. župnik Jos. Sović 100 K in sedmi del vse zapuščine. Blag spomin rodoljubnemu duhovniku.

Tržaška mala kronika.

Kako si je peterica paglavcev poskrbela denar za zabavo v pustnih dneh! 18-letni Virgilij Z., stanujoči v ulici della Sanità, 15-letni Viljem K., stanujoči v ulici delle Ombrelle, 15-letni Ivan D., stanujoči v ulici della Pescheria, 11-letni Viktor J., stanujoči v ulici della Toretta, in 9-letni Lovrenčij P. so, čeravno še mali ljudje, vendar pa veliki prijatelji. Ves minoli teden je bila ta peterica v velikih skrbih, kje in kako bi jim bilo možno priti do kake svote denarja, da bi se pošteno (ali pa tudi nepošteno) pozabavali zadnje pustne dni, da bi se na slavnosten način poslovili od princa Karnevala.

In slednjič so jo vendar iztuhtali.

Oče 9-letnega Lovrenca P. — ki mu je tudi ime Lovrenc — ima lastno krčmo v ulici Chiozza. Kakor rečeno stanujejo pa P. ... -evi v ulici del Pesce. Na stanovanju ima Lovrenc P. oče blagajno. On sam, krčmar Lovrenc P., je čez dan vedno v krčmi, dočim je sinko večinoma doma, torej v družbi očetove blagajne. In gori rečeni prijatelji so sklenili, naj mali Lovrenc P. očetu vkrade iz blagajne nekoliko denarja, da si z istim najamejo kostime, da se maskirajo ter najmejo kočijo, da se bodo vozili v nedeljo in v torek po Corsu. Mali — 9-letni — Lovrenc P. je bil s tem predlogom takoj zadovoljen. V nedeljo predpoludne je šel domov, ko ni bilo doma nikogar drugega izven očetove blagajne. In iz očetove blagajne je mali Lovrenček vzel 800 kron denarja in ga nesel prijateljem, kjer so si ga razdelili. Popoludne so se pa vsi lepo maskirali, najeli kočijo in se potem vozili po Corsu. Zdelo se jim je, da so že milijonarji. Voziti so se dali ne le po Corsu, ampak po vsem mestu in še celo ven iz mesta, v bližnjo okolico.

V ponedeljek je njih zabava seveda nadaljevala in istotako v torek. A v torek je oče malega Lovrenca zapazil, da mu manjka iz blagajne 800 kron. Obenem pa je zapazil, da se njegov sinko nekam posebno zabaval zadnje pustne dni, in to se mu je zdelo sumljivo. Prijel je trdno svojega sina in ta mu je slednjič povedal, da mu je res on vzel denar in da ga je razdelil mej svoje prija-

telje, da so se skupno zabavali. Povedal je pa o četu tudi imena teh prijateljev.

Stari Lovrenc P. je takoj prijavil stvar policiji, ki je predvčeršnjim opoldne aretovala najstarejšega te petorice, namreč 18 letnega Virgilija Z. Ta je povedal, da je njemu dal 11-letni Viktor J. 120 kron in mu zadržal, da je ta denar popolnoma njegova lastnina. Istotako sta povedala pozneje tudi 15-letni Viljem K. in ravno tako stari Ivan D., da jima je namreč dal 11-letni Viktor J. večjo svoto denarja in jima zadržal, da je denar njegov. Zdi se torej, da je najstarejši, namreč Virgilij Z., ouredil tako, da je ukradeni denar delil 11-letni Viktor, ki ni kaznjiv ker nima še 14 let.

Virgilij Z. je bil pridržan v zaporu, ostali pa so bili izpuščeni. Od vsega denarja — 800 kron — je mati Virgilija Z. rešila 45 kron, ker je ta denar zaplenila svojemu sinu in ga potem izročila krčmarju Lovrencu P.

Razgrajaj dan pepelnice. Pred sinočnjim je bilo aretovanih 15 pijancev, ki so po ulicah prepevali, tulili, kričali in še drugače razgrajali. Kaznovani so bili vsi „stante pede“ na policiji, in sicer se zaporom — po 12 oziroma 24, a par njih celo po 48 ur. —

Pretepi. 25 letni ogljar Andrej V., doma iz Podgrada a stanujoči tu v ulici Castaldi, je bil aretovan predvčeršnjem popoldne, ker je v pretepu ranil ogljarja Frana Srebotnjaka z dežnikom v levo oko. Srebotnjak je bil od veden v mestno bolnišnico ter je v nevarnosti, da izgubi oko.

— 27-letni natak Anton D'Aprile je prijavil na policiji, da sta ga predminolo noč brata Delia — 36-letni Cezar in 30-letni Nikolaj, oba zidarja — pošteno naklestila s pestmi in z nekim krožnikom po glavi.

Koledar in vreme. Danes: Marcijan škof. — Jutri: Tomaž Akvinski sp. — Temperatura včeraj ob 2. uri popoldne + 12° Cels. — Vreme včeraj: lepo.

Vremenska napoved za Primorsko. Spremenljivo s posamičnimi padavinami. Zmrznati vetrovi. Temperatura hladna. Polagano razjasnjenje.

Smešnica. Prebrisana deklica. — Veroučitelj je učenec pripovedoval o egiptovskem Jožetu, kako je bil v ječi, narkar je mala deklica vsa vesela vskliknila: Gospod, mojemu stricu je tudi Jožef ime in sedi tudi v ječi.

Sodna kronika.

Anarhisti.

Peter Dessanti, 36-letni natak, Alojz Postogna, 25-leten mehanik, in Fran Pangher, 18-let star, nahajali so se dne 5. decembra v hotelu „Europa“ v Miljah, kjer so se vdeleževali zaupnega shoda po § 2. zborovalnega zakona.

Tamošnja policija pa je poizvedela, da se shod vrši v anarhistične svrhe in je intervenirala, da razžene shod.

Dessanti je razburjen protestiral proti temu početju redarjev in jih nazval nevedneže.

Vkljub temu so se vsi vdeležniki shoda počasi razšli in trije gori omenjeni so vstopili v krčmo Frana Appollonia, kjer so glasno in burno kritizirali ravnanje policije. Dve straži in inšpektor, ki so prišli v gostilno, so imenom zakona naložili trojici, naj jim sledi na komisarijat.

Dessanti je pri tej priliki izustil nekatere besede, ki so jih funkcionarji smatrali razžaljenjem Veličanstva, in pristavil, da njemu ni nič mar od vseh zakonov.

Med tem ko so se redarji spravljali nad Dessantijem, da ga odvedejo v zapor, je njegov sodrug Postogna skočil na redarje in začel jih obdelavati s pestjo. Bil je tudi on aretiran kakor tudi tretji sodrug — Pangher; ta ker ni hotel ubogati ukazu redarjev, naj se od strani.

Sodni dvor je včeraj ogrotil Dessantija obtožbe razžaljenja Veličanstva in ga obsodil radi prestopka proti zborovalnemu zakonu in radi upora na tri meseca; Postogna pa radi zločina javnega nasilja na dva meseca in tretjega na teden zapora.

Naše gledališče.

V nedeljo dne 8. marca 1908

„Deseti brat“

narodna igra s petjem. Spisal Govekar po slavnem Jurčičevem romanu.

Društvene vesti.

Občni zbor pevskega društva „Veslesla“ v Šklednju se ni vršil v nedeljo dne 1. tek. m. kakor je bilo po pomoti javljeno v listu „Edinost“ ampak obdrževal se bo v nedeljo dne 8. tek. m. ob 3. uri popoldne z običajnim dnevnim redom.

Po občnem zboru se bo vršila pevska zabava v gostilni „Gospodarskega društva“ v Šklednju. Odbor uljudno vabi vse prijatelje petja in zagotavlja obilo zabave, točno postrežbo, dobro kapljico domačega vina in dobro preskrbljeno kuhinjo.

Darovi.

Za srečolov „Narodne delavske organizacije“ so še poslali nadaljna darila: g. Markon Franica 2 sliki, g. Ulčakar 6 raznih daril, g. Živic Drag. žepno lekarno, g. Josipina dr. Mandič-eva 3 čepice in 2 drugi darili, g. dr. V. P. 5 K, g. Josip Furian, gostilna „pri Francu“ 5 K, g. Jerkič, foto-

graf 200 razglednic, čisl. rodovina Pertot, razno pecivo in 1 okrasek, g. Gul, pekarna različno pecivo, g. Hreščak, tobakarna, Belvedere 2 K. — Vsem darovateljem iskrena zahvala.

Ker se ni vdeležil veselice sežanske podružnice sv. Cirila in Metodija je daroval gosp. Maks Ukmar iz Avberja 3 krone za moško podruž. sv. Cir. in Met.

V isti n men je nabral v veseli družbi gospod Josip Macarol, učitelj v Nabrežini 11 kron 40 stot.

Denar hrani uprava.

Nar. delav. organizacija

Skupina državnih železničarjev vabi vse svoje člane na skupni sestanek, ki se bo vršil v petek, dne 6. t. m. v društvenih prostorih.

Ker se bo razpravljalo o zelo važnih zadevah, je želeli obilne vdeležbe.

Vesti iz Goriške.

Volilni shod v Zgoniku sklicuje za nedeljo dne 8. t. m. državni poslanec Alojz Štrekelj. Shod se bo vršil ob 3. uri pop. v gostilni Ivana Rudna št. 15.

Volilni shod v Nabrežini sklicuje za nedeljo dne 8. t. m. državni poslanec g. Alojz Štrekelj. Shod se bo vršil v gostilni g. Ignacija Tenceta ob 11. uri predp.

Shoda v Opatjemselu in Devinu je sklical na nedeljo tudi deželni poslanec Josip Štrekelj.

Volitve v Povirju. Volitve za kmečke občine se je vdeležilo pri nas malo, da le polovica volilcev.

Za dr. G. Gregorina je bilo oddanih 36 glasov, za J. Štrekloja 25, za Abrama 23, Vrana 23 in L. Mahorčiča 7 glasov. Udeležba je bila pičila.

Dvajseto stoletje je v deželi, pa ono hiti mimo nas, mi pa stojimo in gledamo, kako leti vse mimo in kako se vedno bolj širi prepad med nami in napredka željnimi. Upamo pa, da bo na ožjih volitvah vdeležba večja in zanimanje za iste tudi večje.

X.

Glede sežanskega volilnega okraja kmečkih občin niso bili še navedeni sledeči izidi:

	dr. Gregorin	Štrekelj	Vran	Abram
Repno	31	31	3	3
Kobjaglava	4	21	—	30
Pliskovica	11	11	31	31
Rodik	51	51	11	11

K goriškemu volilnemu okraju kmečkih občin treba še navesti izid v Banjšicah: agrarna lista po 3, klerikalna lista po 26. Laški Ločnik je oddal kompaktno svoje glasove (39) slovenski klerikalni listi.

Glede volitev v splošni kuriji ni bil še v „Edinosti“ naveden izid v občinah Gabrovica (na Krasu) in Trnovo (na Tolminskem). Evo torej dotičnega izida:

Gabrovica: Agrarno-napredna lista 56; klerik. lista 35 (ozir. Fon 45). Trnovo (Tolm.): Agr.-napr. lista 28 (ozir. dr. Franko 8); klerikalna lista 21 (ozir. Fon 41).

Volitve za mandat slovenskih trgov vršijo se danes. Izid sporočamo v jutrišnji številki.

Podružnica društva poštinih uradnikov se je ustanovila v Gorici. Predsednikom je izvoljen poštini asistent Lenart Lodatti, podpredsednikom Anton Picinini, tajnikom Amadej Šorli, podtajnikom Evgenij Frankovič in blagajnikom Benedikt Sauli. Društvo ima glavni namen doseči avtomatično avansiranje uradnikov in službeno pragmatiko poštinih uradnikov. Odposlancem v centralno komisijo za osebne stvari in kakor zastopnik na občnem zboru vseh avstrijskih poštinih uradnikov, ki se bo vršil 22. t. m. na Dunaju, je bil izbran Lodatti. Na zboru je višji oficijal Anton Bisiach stavil predlog, naj se prijemki poštinih uradnikov uvajajo po onem vadničnem učiteljev. Višji oficijal Fran Vinci je pa predlagal, naj se onim uradnikom, ki so bili več časa ekspeditori ustajajo tudi tista leta v službi, tudi če so bili odpravniki še pred letom 1887. Oba predloga sta bila vsprejeta enoglasno.

Odbor ženske podružnice sv. Cirila in Metodija v Sežani se najpristraneje zahvaljuje vsem p. n. gospem in gđc. ter gospodom ki so sodelovali na Zabavnem večeru dne 23. m. m. pri petju in igri ter ostalim gospicam, ki so tako pridno prodajale cvetlice in tako pripomogle do lepega gmotnoga uspeha, ki jim daje zavest, da njih trud ni bil zaman.

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

revmatizmu in protinu

je TEKOČINA GODINA

prirejena v Trstu Rafaela Godina, lekarna „Alla Madonna della Salute“ pri od lekarnarjev: sv. J. obu in Josipa Godina, lekarna „All' Jgea“ Farneto 4

Steklenica stane K 1.40. Iz Trsta se ne odpošilja manje od 4 steklenic proti pošt. povzetju ali proti anticipatni pošiljavi zneska 7 K franko pošt. in zavoja.

EDINI ZAVOD ZA POPRAVLJANJE PNEVMATIKOV

Trst, ulica Conti št. 24

Podružnica tovarne usjatih in gumijevih antiderapantnih pnevmatikov

A. Garçonnet, 77 Rue de Paris, Clichy (Seine)

Izvršuje popraviljanje pnevmatikov z antiderapanta iz gladkega gumija, notranje preylake s tkanino, pnevmatičnih črev vsake tovarne, počenih, prerezanih ali na drug način okvarjenih. — Popravlja se z redko preciznostjo ter se jamči za trajnost, kakor pri novih. Specijelno patentovano vulkaniziranje. — Poprave se izvršujejo v najkrajšem času.

Proda se hiša

jako pripravna za trgovino v Gralhovem ob novi železnici, pet minut od postaje. Hiša je enonadstropna z vrtom, pripravna posebno za obrtnike ali trgovce. Prodajalni pogoji zelo ugodni. Natančnejša pojasnila daje lastnik

FRANC CROBATH

trgovec v Kranju.

Poulards, race, purani, štajerske kokoši. Racja mast. Sianino, maslo, konzerve. Dnevni dohodi. Cene jako zmerno. — Postrežba na dom.

Trst, ulica Campanile št. 15.

Nova prodajalnica ::

z veliko izbero hišnih in kuhinjskih predmetov po najzmernejših cenah.

Vincenz Pibrouz, junior
ulica delle Poste štev. 3.

Dr. Fran Korsano

specijalist za sifilitične in kožne bolezni

ima svoj ambulatorij

v Trstu, v ulici San Nicolò št. 9

(nad Jadransko Banko)

Sprejema od 12. do 1. in od 5. in pol do 6. in pol pop

Prilika!

V prodajalnici izgotovljenih oblek in krojačinci

M. FARCHI, Trst

ul. Giacinto Gallina št. 8 (Prej v ul. delle Legna)

prodaja oblek, površnikov, palefot in blač

Najfineje blago.

Cene čudovito nizke!

Pozor na
:: naslov!

Pohištvo in tapetarije

v bogati izberi, neprekosljive glede solidnosti in elegancije — se vdobi pri —

(naslednik G. Dalla Torre) Giacomo Macerata ulica dell' Acquadotto 3
ulica Chiozza 7, ulica del Toro 1. Cene, ki so splošno priznane za ugodne.

Skladišče izgotovljenih oblek in izdelanih kosov za ženske obleke

A. Fonda, Trst

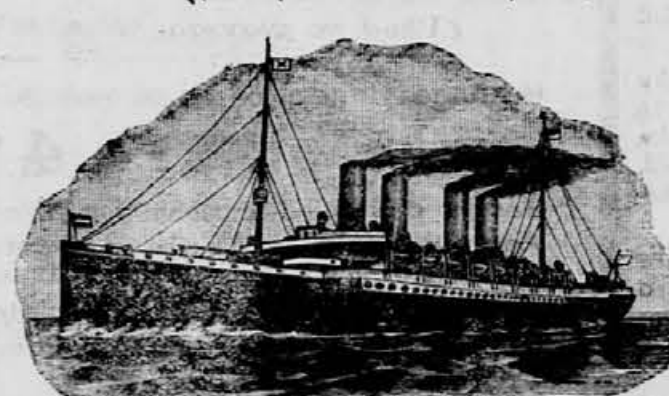
31 — ulica Barriera vecchia — 31

SLOVENC! ne zamudite obiskati skladišče, kjer najdete blago po jako nizkih cenah.

Parobrodna družba

Severno-nemški Lloyd - Bremen

:: (NORDDEUTSCHER LLOYD -- BREMEN) ::

Redne parobrodne črte iz Bremenav Nov, York, Baltimore, Galveston, Buenos Aires, kakor tudi po pristaniščih južno Azije, Avstralije itd. itd.

Parobrodi nemškega severnega Lloydja:

178 velikanskih brzih parnikov, z dvema vi-jakoma za transoceanske vožnje, od katerih 30 s 15-000 ton.; 11 velikih parobrodov za prevažanje blaga; 2 velika parnika za vež-banje; 37 velikih parnikov za vožnje po evropskih morjih; 11 velikih najmodernejih parnikov v delu; 156 manjših parobrodov. Vsega skupaj 395 parnikov, od katerih 172 brzih, opremljeni z modernim komfortom, ki preplujejo ocean v 5-6 dneh.

Cene nizke, hrana dobra.

Za informacije in pojasnila obrniti se na

F. STUMPE

TELEFON štev. 20-68.

Glavni zastopnik v Trstu
Piazza Giuseppina 1.

Najvspešneje sredstvo proti

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH

Vesti iz Istre.

Kopališko društvo po Kneippovem načinu z omeji. zavezo v Dolini" bo imelo dne 19. marca t. l. ob 4 uri popol. svoj redni občni zbor v kopaliških prostorih. Dnevni red: 1. Poročilo tačasnega odbora, 2. Vpisovanje novih udov, 3. Volitev stalnega odbora, 4. Volitev stalnega nadzornišva, 5. Predlogi in nasveti.

Vesti iz Kranjske.

Gradnja šentjanske železnice na Dolenjskem naglo napreduje. Štiri kilometre proge je že položene s tračnicami. Sedaj delajo mostove. Novo progo otvorijo meseca julija.

Politična perspektiva po volitvah. Z dovršenimi deželnozborskimi volitvami je dokazano, da je S. L. S. — vsaj za doledne čase — nepremagljiva posestnica kmečkih, napredna stranka pa mestnih mandatov. Dokazano je tudi, da si nobena teh strank ne more pridobiti absolutne večine v deželni zboru. Upamo, da se sedaj ne bodo ponavljali stari grehi in da se ne bo nobena slovenska stranka vezala z Nemci, ki predstavljajo le 5% vsega prebivalstva ali enega cellega poslanca v Kočevju. Ako med slovenskimi poslanci ne zmaga rodoljubje in domač razum, potem bo imelo zopet 48 nemških veleposestniških volilcev vse kranjske Slovence za „Pepeta“. Bog nas obvaruj za naprej takih političnih kozlov, ki so že toliko škodovali slovenskemu narodu!! Ob poštenu volji slovenskih poslancev obeh strank je možno skleniti med njimi program za skupno delovanje v korist vseh Slovencev. To tudi željno pričakujejo vsi volilci!

Vesti iz Štajerske.

Zakonska ljubezen. V ponedeljek je v Trbovljah 70 letni penzionist Matija Jerman z nožem preprejal trehletni svoji 54-letni ženi, na katero je bil ljubosumen. Pred orožniki se je izrazil, da če ni sedaj mrtve, bo pa potem, ko pride iz ječe. Nu, žena je kmalu na to umrla; ljubeznivi mož je pa pod ključem.

Razne vesti.

Šola pogorela. 100 učencev zgorelo. Iz Clevelanda poročajo od 4. t. m. V javni šoli v predmestju Colingwoot je nastal ogenj valed tega, da je bila peč preveč zakurjena. V hipu je bila vsa šola napolnjena z gostim dimom. V šoli je bilo 400 otrok, med katerimi je nastala silna panika. Ker je imela šola samo dva izhoda, je mnogo otrok zgorelo, oziroma jih je bilo težko poškodovanih. Kmalu na to se je vsled ognja zrušila pod in mnogo otrok je padlo v klet. Okolu 150 otrok je izgubilo življenje, največ njih od 9 do 12 let.

Število razporok v Ameriki. Ameriško društvo „v varstvo rodbin“ je sestavilo statistiko o razporokah, glasom katerega je bilo v Ameriki v zadnjih 20 letih ločenih en milijon zakonov, trikrat toliko, kolikor v prejšnjih 40 letih.

Lov slaničnikov na Angleškem. Letošnji lov slaničnikov v Jarmouthu in Lowestoftu je bil nenavadno ugoden ter prekaša vsa zadnja leta. Nalovili so namreč okoli 900 milijonov slaničnikov v skupni teži 157.000 tonelat.

Policijsko stražo na Dunaju pomnože in sicer do 1. 1913 vsako leto za 141 mož. Policije je zdaj na Dunaju (brez uradnikov) 3669 mož; med njimi 220 njih na konjih.

Magistrat pogorel. Magistratno poslopje v Heidelbergu je do tal pogorelo.

Dr. Anton Petrič. V nedeljo je umrl v Komizi škof dr. Anton Petrič, častni kanonik in profesor v pokoju. Bil je profesor na realki v Zadru, odkoder se je umaknil v svoj rojstni kraj v Komizo. Pokojnik je pisal svoja dela v italijanščini.

Orožnik podedoval dva milijona. Orožniku Pichonu, nastanjenemu v neki vasi pri Etampu na Franc. so te dnituzno sporočili vest, da mu je umrla tašča. Sreča v nesreči pa je bila ta, da mu je pokojnica zapustila vse svoje premoženje, ki znaša dva milijona kron. Srečni dedič je takoj prosil za umirovljenje.

Kuga v San Francisku. V San Francisku razsaja bubonska kuga. Mnogo ljudi je že umrlo. Doslej je bilo 74 slučajev smrti, dočim je na novo obolelo 139 oseb. Sploh se misli, da razširja kugo podgane, zato je vlada razpisala nagrade za pobijanje teh živali.

Povodnji na Ogrskem. Iz raznih krajev Ogrske prihajajo poročila o povodnjih, ki so napravile mnogo škode izlasti setvam v nižavah. Na nekaterih krajih so setve popolnoma uničene.

Za pol milijona ruskega premoga nakupi dunajska občina za svoje elektrarne. Ruski premog je ceneji in bolji nego prusko-slezijski.

Srbski pesnik Matavulj umrl. Predsednik „Društva srbskih književnikov“, akademik Sima Matavulj je v sredo v Belemgradu umrl. Zadel ga je srčna kap. Matavulj je bil rojen Dalmatincev in je bil eden najslavnejših srbskih pesnikov srednje dobe.

Sneg v Bosni. Iz Sarajeva poročajo, da je po vsej Bosni zapalo te dni mnogo snega. Na mnogih krajih je promet na železnicah oviran.

V najem

se da soba z oknom na ulici in polovica kuhinje. Ulica Madonna št. 24, I. nad., desno. 339

Proda se

stavbeno zemljišče na Greti pri glavni cesti. Naslov pove „Inseratni oddelek Edinosti“. 331

Sadite sadno drevje!

Vinarsko in sadjarsko društvo v Ribemberku, proda takoj mnogo tiseč cepljenih jabolk, češenj in breskov po nizki ceni. 229

Anton Černe, Trst

ulica Benvenuto Cellini 2
Velika zaloga olja in :::
::: kolonijalnega blaga

Na željo pošilja tudi po deželi i. s. v vsaki množini pod povzjetjem ali brez.
CENE ZMERNE.

Denarna posojila v vsakem znesku, proti jamstvu, zamorejo dobiti osebe vsakega sloja toliko na osebni kolikor na hipotekarni kredit pod ugodnimi pogoji. Hipotekarna posojila v vsakem znesku se dajejo po želji strank proti primernim obrestim oziroma proti amortizaciji. Obrniti se je na **JOSIPA ZIDARICA** ulica della Caserma št. 14, I. nadst. od 9.—12. predpol. in od 3.—6. popoldne

Proda se

rabljeno pohištvo za prodajalnice jestvin v okolici po jako zmerni ceni. Pojasnila pri „Inseratnem odd. Edinosti“. (330)

Panificio Veneziano

(BENEŠKA PEKARNA)
TRST — ulica Conti št. 2
Izdeluje pravi higijeničen kruh
po beneškem sistemu kakor tudi sladke biškotine in prepečenec za uporabo na ladjah.
Postrežba na dom.

Sprejemem
koncipijenta
Prednost oni, ki ima tri-
letno prakso § 31 c. p. r.
Dr. JOS. VREČKO
odvetnik, CELJE.

Prvo primorsko podjetje za
prevažanje pohištva in spedijsko podjetje
RUDOLF EXNER - TRST
Telefon št. 847. - Via della Stazione št. 17. - Telefon št. 847
Filijalke v PULI, GORICI, REKI in GRADEŽU.
Prevažanje pohištva na vse kraje tu- in inozemstva v zaprtih
patentnih vozovih za pohištvo, dolgih 6 do 8 metrov.
(Pošiljanje predmetov, ki se jemljejo na potovanje in prevažanje blaga na vse pruge.)
Sprejema se tudi pohištvo in druge predmete v shrambo v lastna za to pripravljena suha skladišča.
Edini tržaški zavod za **„VACUM-CLEANER“**
ČIŠČENJE in SHRAMBEVANJE PREPEČG
Točna postrežba in nizke cene.

Tvrdba z lesom EMILIO SEGRÉ

v Trstu
je odprla sledeče podružnice: Riva Pescatori št. 8 (vogal ulice Annunziata)
in Ulica Scorzeria št. 14 (vogal ulice Parini) kjer se dobi bogata izbira
koroškega lesa po konkurenčnih cenah.

Velika zaloga volnenih pogrinjal
Prešitih pogrinjal lastnega izdelka
Pokrivala, perilo, trliz, pletenine, zavese in preproge.
Specijaliteta
volne in žime za žimnice.
Vse to se dobi pri
Josipu Wollenigh,
TRST, ulica Malcanton št. 12.

„Tržaška posojilnica in hranilnica“
registrovana zadruga z omejenim poroštvo.
Piazza della Caserma št. 2, I. n. — TRST — V lastni hiši.
(Vhod po glavnih stopnicah) — TELEFON št. 952
Hranilne vloge sprejema od vsakega, če tudi ni ud in jih obrestuje po
4 %
Rentni davek od hranilnih vlog plačuje zavod sam. Vlaga se lahko po 1 krono.
Posojila daje na vključbo po dogovoru 5%—6%, na menjice po 6%, na zastave po 5 1/2% in na amortizacijo za daljšo dobo po dogovoru.
Uradne ure: od 9.—12. ure popoldne in od 3.—5. popoldne.
Izplačuje se vsaki dan ob uradnih urah. — Ob nedeljah in praznikih je urad zaprt.
Jma najmodernejše urejeno varnostno celico za shrambo vrednostnih papirjev, listin itd.
kakor tudi hranilne pušice, s katerimi se najuspešneje navaja štediti svojo deco.
Poštno-hranilnični račun 816-004

Pohištvo
solidno in elegantno
po zmernih cenah
Rafaele Italia
TRST — Via Malcanton 7

Andrej Gulič

Trst, ulica Farneto št. 12
vogal ulice Gelsi
Skladišče pohištva in tapetarij
lastnega izdelka.
SPECIJALITETA: Popolne sobe svetle ali temne, posamezni komadi vsake vrste z zalogo stolic, obešal in divanov vsake vrste in velikosti
Preskrbi se popolno opravo za pranočišča po jako zmernih cenah in s skrbno vožnjo.

Podpisani naznanja slavnemu občinstvu Trsta in okolice, da je prevzel na svoje me dobro znano trgovino
kolonijalnega blaga
in jestvin
v ulici Giulia št. 29
ter se toplo priporoča udani
HUGO CZURDA.

penzjoniste!

Novozgrajena vila na Vrhniki z 4 sobami, in drugimi prostori, obsežnim vratom in krasnim razgledom, se odda pod zelo ugodnimi pogoji precej na več let v najem. — Pojasnila daje KARL TOMŠIČ, občinski tajnik v Kranju.

Prodajalnice jestvin Peter Peternel, Trst

ulica Giulia 76.
Prodaja: kavo, riž, testenine, sladkor, moko, maslo, mlo, olje, sveže in suho sadje, kostanj, otrobi, sočivje itd.
Pošne pošiljke na deželo od 5 kg naprej.
Otrobi, moka, oves na drobno in debelo po konkurenčnih cenah.
Vsaki dan sveže blago.

Črevljarnica Baldinelli

Eleganca, trpežnost, ekonomija.
Sprejema se naročila po meri ter se izvršuje v 24. urah.
Sprejme se naročila za nepremodljive postole. Praviljanja po zmernih cenah.
Prodaja najboljših voščil za čevlje.
Trst, ulica Crosada št. 5, Trst
(Vogal ulice Punta del Forno).

: : Mehanična delalnica : :
avtorizovana za napeljavno vode in plina
GUIDO SAMBO
Zastopnik odlikovane tovarne gramofonov Teodor Pichler
GRAMOFONI od 50 K naprej z dobrim glasom in specijalne plošče na izbero.
Skladišče gramofonov, svetilk, aparatov za Auerjevo luč, mežle in cvil.
Popravljanje koles, gramofonov, motorov na plin ali benzin, električnih zvoncev in vsake mehanike dela.
Trst, Piazza San Francesco d'Assisi 8.

Hočete se prepričati?

obiščite velika skladišča
Marije vdove Salarini
Ponte della Fabra 2 ul. Poste Nuove 6
(vogal Torrente). „Alla Città di Londra“
Velik izbor izgotovljenih oblek za moške, dečke, kostumi za otroke. Povrtniki, močne jope, košulje in raznih paletotov. Obleke za dom in delo. Delavske obleke, Tirolski ločen. Nepremodljivi plašči (pristojni anglički). Specijaliteta: blago tu- in inozemskih evrov. Izgotovljajo se obleke po meri po najmojstvi medij, točno, solidno in elegantno po nizkih cenah.

Namizna vina

ISTRSKI TERAN stotink 72
PRISTNI VIŠKI OPOLO 80
V.s facon burgundec, specijaliteta tvrde po stot. 90 liter
v steklenicah od 30 litrov naprej.
Refošk (Izola) steklenica K 2—
Asti spumante F.M. Cora „ 4.—
Velika izbira španskih vin.
Skladišče vina, Trst ul. SS. Martiri 11
TELEFON št. 1471

Hotel Balkan 70 sob, elektr. razsvetljava, lift, kopelji Cene zmerne. Počkaj & Kögl. **Hotel Balkan**